

عنوان مقاله:

طبقه بندی ژئومورفیکی آثار سیلاب کاتاستروفیک رودخانه گادر

محل انتشار:

فصلنامه جغرافیا و برنامه ریزی، دوره 24، شماره 73 (سال: 1399)

تعداد صفحات اصل مقاله: 26

نویسندگان:

مجتبی یمانی - استاد دانشکده جغرافیا، دانشگاه تهران (نویسنده مسیول)

موسی عباسی - دانشجوی دکتری دانشگاه خوارزمی تهران

خلاصه مقاله:

محیط‌های کوهستانی در برابر آشفته‌گی‌هایی مانند سیلاب مقاوم‌تر از انواع دیگر اکوسیستم هستند و فعالیت بازگرداندن آن‌ها می‌تواند منافع اکولوژیکی بسیاری را فراهم کند. مشاهدات و تفسیر اشکال رسوبی-ژئومورفیک رودخانه‌ها در طول سیلاب‌های شدید و پس از آن برای درک بهتر مکانیسم واکنش تغییرات رودخانه اساسی می‌باشد. واکنش ژئومورفولوژیکی رودخانه‌ها به آشفته‌گی سیلاب کاتاستروف منجر به گسترش کانال، حمل و نقل رسوبات، فرسایش ساحلی کانال و ایجاد نهشته‌ها و اشکال رسوبی در بستر و حاشیه رودخانه‌ها می‌شود. رودخانه گادر در 25 فروردین 1396 موجب سیل فاجعه بار شد که نتیجه آن تخریب بیولوژیکی و ژئومورفولوژیکی قابل توجهی در کناره‌های رودخانه شد. از تصاویر هوایی با وضوح بالا از قبل و بعد از سیلاب برای تحلیل 35 کیلومتر از بستر اصلی رودخانه گادر به منظور مشخص کردن میزان آشفته‌گی‌های ژئومورفیکی و کناره رود با شدت‌های متفاوت اعم از آشفته‌گی زیاد، آشفته‌گی متوسط تا گروه بدون آشفته‌گی مورد استفاده قرار گرفت. نتایج نشان داد آشفته‌گی شدید در نزدیکی بستر اصلی رودخانه رخ داده و با فاصله از بستر اصلی رودخانه و رسیدن به دوره بازگشت سیلاب‌های 100 و 500 ساله کاهش یافته است. این سیلاب موجب آشفته‌گی زیادی در نزدیکی شاخه‌های اصلی رودخانه شده است. اقدامات کنترل کننده و تعیین حریم سیل گیر موجب بهبود عملکرد بهتر کناره‌های رودخانه شده و سیستم را قادر می‌سازد تا سریعاً بهبود یابد و به رویدادهای سیلاب آینده مقاوم شود.

کلمات کلیدی:

سیلاب کاتاستروفیک، تغییرات مورفولوژی، مدل میتزن، رودخانه گادر

لینک ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:

<https://civilica.com/doc/1146010>

